

**Totius Iuris Canonici Compendium, Siue, Brevis Summa In
Quinque Libros Decretalium Sacri Concilii Tridentini
Decretis Accommodata**

In Qua Iuris Canonici Primae Institutiones, seu Elementa ita traduntur, ut
plurima breuiter ac decisiuè explicentur, & Canonum, Glossarum, ac
Doctorum receptorum auctoritate communiantur ...

Continens Librum Quartum & Quintum Decretalium

**Axel, Johannes Honorius van
Coloniae Agrippinae, 1656**

De clandestina desponsatione. Titulus III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61572](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-61572)

De clandestina desponsatione.

Titulus II I.

SVMMARIA.

- pienda sunt, & comprobanda tanquam à principio in conspectu ecclesie contracta.
11 Quod si post approbationem contra matrimonium probetur impedimentum dirimens, tunc geniti post approbationem sunt legitimi, sed antea geniti non sunt legitimi.

- 1** Matrimonia clandestina, ecclesia semper fuit detestata & penitus inhibuit.
- 2** Sunt difficilis probationis.
- 3** In eis sufficit probatio ordinaria, quando non agitur in praedium alterius matrimonij, vel de dicti matrimonij separatione.
- 4** Matrimonia clandestina dicuntur multis modis, uno modo cum non habentur testes vel exinde legitimaprobatio.
- 5** **2.** Quando non sunt publice cum solennitatibus matrimonia.
- 3.** Quando matrimonium contrahitur promissa in ecclesiū per presbyteros publice denunciationibus competenti termino prafinito, ut intra illum qui voluerit & valuerit legitimū impedimentum opponat.
- 6** Iure decretalium, matrimonium in facie ecclesia contractum non propositis editis, dicitur clandestinum quantum ad privilegium ignorantiae, ad effectum excusandi prolem à defectu illegitimatis.
- 7** Decreta Concilij Tridentini circa denunciations & solemnitates matrimonij contrahendi & nuptiarum benedictionem.
- 8** **4.** Matrimonium dicitur clandestinum quando contrahitur contra expressum interdictum presbyteri parochialis.
- 9** **5.** Quando quis in uno loco accepit mulierem & ad alium locum eam traduxit, & ibi publicavit edita, quam constat in alio tertio loco emississe professionem.
- 10** Matrimonia occulte contracta, si personae contrahentium voluerint publicare, nisi rationabilis causa impedit, ab ecclesia recipi-

SPONSALIA palam & clam contrahi possunt ac matrimonia clandestina libere contrahentium consensu facta, vera & rata sunt matrimonia, c. nec illud vers. prohibentur 30. quæst. 5. Pan. in c. 1. num. 2. hoc tit. ac sancta synodus Tridentina anathemate damnat eos, qui ea vera & rata esse negant, c. 1. in princ. sess. 24. de refor. matrim. quamdiu ea irrita non fecit, c. 1. 5. qui aliter sess. 24. de reform. matrim. sed ecclesia † semper ea fuit detestata, & penitus inhibuit, prohibuit etiam ne quis sacerdos esse præsumat, c. cum inhibitus in princ. hoc tit. c. 1. in princ. sess. 24. de reform. matrim. quia mutata voluntate alterius eorum, alterius confessione, fides ludici fieri non potest, c. si quis divinis 30 quæst. 5. & sunt difficilis † probationis, arg. l. quoties 2 & ibi not. per Bart. C. de naufrag. lib. 11. quod pro clandestino matrimonio non præsumatur, sed illud alleganti incumbit onus probandi, c. 1. & ibi Pan. num. 1. & Can. hoc tit. sufficit in eo probatio † ordinaria quando non agitur in praedium alterius matrimonij, vel de dicti matrimonij separatione Cas. decif. 5. num. 5. & 7. de spons. matrim. attestans, ita judicatum in Rot. Dec. conf. 162. num. 10. & seqq. ferret conf. 364. num. 5. & seqq. Pan. in c. 1. num. 6. hoc tit. & ibi Can. ideo ponit titulum de clandest. despons.

Clandestina dicitur multis modis, uno modo cum non habentur testes, vel exinde legitimaprobatio non appareat, c. 2. hoc tit. c. si quis divinis & c. fin. 30. quæst. 5. Secundo quando non sunt publice † cum solennitatibus

B 3. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 999. 1000. 1001. 1002. 1003. 1004. 1005. 1006. 1007. 1008. 1009. 1009. 1010. 1011. 1012. 1013. 1014. 1015. 1016. 1017. 1018. 1019. 1019. 1020. 1021. 1022. 1023. 1024. 1025. 1026. 1027. 1028. 1029. 1029. 1030. 1031. 1032. 1033. 1034. 1035. 1036. 1037. 1038. 1039. 1039. 1040. 1041. 1042. 1043. 1044. 1045. 1046. 1047. 1048. 1049. 1049. 1050. 1051. 1052. 1053. 1054. 1055. 1056. 1057. 1058. 1059. 1059. 1060. 1061. 1062. 1063. 1064. 1065. 1066. 1067. 1068. 1069. 1069. 1070. 1071. 1072. 1073. 1074. 1075. 1076. 1077. 1078. 1079. 1079. 1080. 1081. 1082. 1083. 1084. 1085. 1086. 1087. 1088. 1089. 1089. 1090. 1091. 1092. 1093. 1094. 1095. 1096. 1097. 1098. 1099. 1099. 1100. 1101. 1102. 1103. 1104. 1105. 1106. 1107. 1108. 1109. 1109. 1110. 1111. 1112. 1113. 1114. 1115. 1116. 1117. 1118. 1119. 1119. 1120. 1121. 1122. 1123. 1124. 1125. 1126. 1127. 1128. 1129. 1129. 1130. 1131. 1132. 1133. 1134. 1135. 1136. 1137. 1138. 1139. 1139. 1140. 1141. 1142. 1143. 1144. 1145. 1146. 1147. 1148. 1149. 1149. 1150. 1151. 1152. 1153. 1154. 1155. 1156. 1157. 1158. 1159. 1159. 1160. 1161. 1162. 1163. 1164. 1165. 1166. 1167. 1168. 1169. 1169. 1170. 1171. 1172. 1173. 1174. 1175. 1176. 1177. 1178. 1179. 1179. 1180. 1181. 1182. 1183. 1184. 1185. 1186. 1187. 1188. 1189. 1189. 1190. 1191. 1192. 1193. 1194. 1195. 1196. 1197. 1198. 1199. 1199. 1200. 1201. 1202. 1203. 1204. 1205. 1206. 1207. 1208. 1209. 1209. 1210. 1211. 1212. 1213. 1214. 1215. 1216. 1217. 1218. 1219. 1219. 1220. 1221. 1222. 1223. 1224. 1225. 1226. 1227. 1228. 1229. 1229. 1230. 1231. 1232. 1233. 1234. 1235. 1236. 1237. 1238. 1239. 1239. 1240. 1241. 1242. 1243. 1244. 1245. 1246. 1247. 1248. 1249. 1249. 1250. 1251. 1252. 1253. 1254. 1255. 1256. 1257. 1258. 1259. 1259. 1260. 1261. 1262. 1263. 1264. 1265. 1266. 1267. 1268. 1269. 1269. 1270. 1271. 1272. 1273. 1274. 1275. 1276. 1277. 1278. 1279. 1279. 1280. 1281. 1282. 1283. 1284. 1285. 1286. 1287. 1288. 1289. 1289. 1290. 1291. 1292. 1293. 1294. 1295. 1296. 1297. 1298. 1299. 1299. 1300. 1301. 1302. 1303. 1304. 1305. 1306. 1307. 1308. 1309. 1309. 1310. 1311. 1312. 1313. 1314. 1315. 1316. 1317. 1318. 1319. 1319. 1320. 1321. 1322. 1323. 1324. 1325. 1326. 1327. 1328. 1329. 1329. 1330. 1331. 1332. 1333. 1334. 1335. 1336. 1337. 1338. 1339. 1339. 1340. 1341. 1342. 1343. 1344. 1345. 1346. 1347. 1348. 1349. 1349. 1350. 1351. 1352. 1353. 1354. 1355. 1356. 1357. 1358. 1359. 1359. 1360. 1361. 1362. 1363. 1364. 1365. 1366. 1367. 1368. 1369. 1369. 1370. 1371. 1372. 1373. 1374. 1375. 1376. 1377. 1378. 1379. 1379. 1380. 1381. 1382. 1383. 1384. 1385. 1386. 1387. 1388. 1389. 1389. 1390. 1391. 1392. 1393. 1394. 1395. 1396. 1397. 1398. 1399. 1399. 1400. 1401. 1402. 1403. 1404. 1405. 1406. 1407. 1408. 1409. 1409. 1410. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1419. 1420. 1421. 1422. 1423. 1424. 1425. 1426. 1427. 1428. 1429. 1429. 1430. 1431. 1432. 1433. 1434. 1435. 1436. 1437. 1438. 1439. 1439. 1440. 1441. 1442. 1443. 1444. 1445. 1446. 1447. 1448. 1449. 1449. 1450. 1451. 1452. 1453. 1454. 1455. 1456. 1457. 1458. 1459. 1459. 1460. 1461. 1462. 1463. 1464. 1465. 1466. 1467. 1468. 1469. 1469. 1470. 1471. 1472. 1473. 1474. 1475. 1476. 1477. 1478. 1479. 1479. 1480. 1481. 1482. 1483. 1484. 1485. 1486. 1487. 1488. 1489. 1489. 1490. 1491. 1492. 1493. 1494. 1495. 1496. 1497. 1498. 1499. 1499. 1500. 1501. 1502. 1503. 1504. 1505. 1506. 1507. 1508. 1509. 1509. 1510. 1511. 1512. 1513. 1514. 1515. 1516. 1517. 1518. 1519. 1519. 1520. 1521. 1522. 1523. 1524. 1525. 1526. 1527. 1528. 1529. 1529. 1530. 1531. 1532. 1533. 1534. 1535. 1536. 1537. 1538. 1539. 1539. 1540. 1541. 1542. 1543. 1544. 1545. 1546. 1547. 1548. 1549. 1549. 1550. 1551. 1552. 1553. 1554. 1555. 1556. 1557. 1558. 1559. 1559. 1560. 1561. 1562. 1563. 1564. 1565. 1566. 1567. 1568. 1569. 1569. 1570. 1571. 1572. 1573. 1574. 1575. 1576. 1577. 1578. 1579. 1579. 1580. 1581. 1582. 1583. 1584. 1585. 1586. 1587. 1588. 1589. 1589. 1590. 1591. 1592. 1593. 1594. 1595. 1596. 1597. 1598. 1599. 1599. 1600. 1601. 1602. 1603. 1604. 1605. 1606. 1607. 1608. 1609. 1609. 1610. 1611. 1612. 1613. 1614. 1615. 1616. 1617. 1618. 1619. 1619. 1620. 1621. 1622. 1623. 1624. 1625. 1626. 1627. 1628. 1629. 1629. 1630. 1631. 1632. 1633. 1634. 1635. 1636. 1637. 1638. 1639. 1639. 1640. 1641. 1642. 1643. 1644. 1645. 1646. 1647. 1648. 1649. 1649. 1650. 1651. 1652. 1653. 1654. 1655. 1656. 1657. 1658. 1659. 1659. 1660. 1661. 1662. 1663. 1664. 1665. 1666. 1667. 1668. 1669. 1669. 1670. 1671. 1672. 1673. 1674. 1675. 1676. 1677. 1678. 1679. 1679. 1680. 1681. 1682. 1683. 1684. 1685. 1686. 1687. 1688. 1689. 1689. 1690. 1691. 1692. 1693. 1694. 1695. 1696. 1697. 1698. 1699. 1699. 1700. 1701. 1702. 1703. 1704. 1705. 1706. 1707. 1708. 1709. 1709. 1710

tatibus matrimonia, c. aliter c. nostrates & cc. seqq. 30. quest. 5. Tercio, quando contrahitur non præmissis in ecclesiis, quando in diversis parochiis sponsus & sponsa moram traxerunt, per presbyteros publicè denunciationibus, competentiter termino præfinito, ut intra illum, qui voluerit & valuerit, legitimum impedimentum opponat, c. cum inhibito in princ. hoc tit. idem juris est in sponsalibus de futuro sine dictis denunciationibus contractis, quia multis casibus transiunt in matrimonium ipso facto, Pan. in c. cum inhibito nūn. 6. hoc tit. matrimonium contractum in facie ecclesiæ, non propositis dictis, circumscripta consuetudine, non potest dici jure decretalium clandestinum, Pan. in d. c. cum inhibito num. 9. Achil. decif. 3. num. 1. hoc tit. sed dicitur clandestinum, quantum ad privilegium ignorantiae, ad effectum excusandi prolem à defectu illegitimitatis, Put. decif. 256. num. 1. & 2. libr. 3. Achil. decif. 3. num. 2. hoc tit. Pan. in c. quod nobis num. 5. in fin. qui fil. sint legit. & ibi Anch. 6 n. 6. & Can. nam jure decretalium † quoad ecclesiam tenet, sed filii inde nati, etiamsi matrimonium, etiam utroque ignorantiae in gradu prohibito contractum fuerit, determinatio impedimento sunt illegitimi, d. c. cum inhibito §. penult. etiamsi conjuges cohabitassent per tempus triginta annorum, Achil. decif. hoc tit. Put. d. decif. 256. lib. 3. Pand. d. c. quod nobis num. 5. qui fil. sint legit. quia requiritur contractus cum certa forma, qua non servata insurgit titulus à jure reprobatus, c. qui contra iuræ reg. jur. in 6. & ibi Dyn. Bald. in repe l. celsus in 4. not. sub num. 20. vers. 4. limita ff. de usucap. quæ jura servanda sunt, ubi Concilium Tridentinum non est receptum, aut in parochiis decretum c. 1. sess. 24. non fuit publicatum, ubi vero Concilium Tridentinum est receptum †, & in

parochiis d. c. 1. sess. 24. publicatum, ante quam contrahatur matrimonium tèrā proprio contrahentium parocho, non rurali. qui de sepultini 6. Rot. divers. decif. 643. & 656. par. 1. tribus continuis festis diebus, in ecclesia inter missarum solemnia publicè denunciatur, inter quos matrimonium sit contrahendum: ex causa possunt in toto, vel parte remitti arbitrio ordinarii, vel etiam post celebrationem matrimonii ante ejus consummationem fieri, d. c. 1. §. quod si aliquando sess. 24. quibus denunciationibus factis, si nullum legitimum opponatur impedimentum ad celebrationem matrimonii in facie ecclesiæ proceditur, ubi parochus coram duobus aut tribus testibus, viro & muliere interrogatis, & eorum mutuo consensu intellecto, vel dicat, ego vos conjungo in matrimonio, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti, vel aliis utatur verbis juxta receptum uniuscujusque Provinciæ ritum, d. c. 1. sess. 24. nulla pro benedictione exacta pecunia c. suam de simon. cum vero apparuerit probabilis conjectura contra copulam contrahendam, contra actus interdicunt expresse à parocho, donec quid fieri debeat super eo manifestis constiterit documentis, c. cum inhibito in fin. princ. hoc tit. eos autem qui aliter quam præsente parocho, qui potest assistere matrimonio suorum parochianorum in aliena parochia, Garc. de benef. par. 5. cap. 8. num. 136. vel alio sacerdote de ipsius parochi seu ordinarii iuris, etiam generali verbo vel scripto data, Navar. conf. 12. & seq. hoc tit. & duabus vel tribus testibus, licet ad id nō vocatis, Navar. conf. 11. hoc tit. matrimonia contrahere attendebunt, Concilium Tridentinum ad sic contrahendum omnino inhabiles reddit, & hujusmodi contractus irritos & nullos decernit, & possunt partes à seipsis ab eo discedere,

dere, & alteri copulari, *Navar. conf. 5. hoc tit.*
 & parochum vel alium sacerdotem, qui
 cum minore testium numero, & testes qui
 sine parocho hujusmodi contrahent inter-
 fuerint, nec non ipsos contrahentes gravi-
 ter ex arbitrio ordinarii, qui potest inqui-
 tare ex officio contra utentes matrimonio
 clandestinè contracto, *Navar. conf. 7. de off.*
ord. per c. i. de off. ord. puniri præcipit,
d. c. i. §. qui aliter & §. seq. sess. 24. di-
ctum est supratit. 1. §. matrimonium est triplex.
 Concilium Tridentinum non annulat sponsa-
 lia clandestinè contracta, *Navar. in manu-
 ali d. c. 25. sub n. 144.* Benedictio nuptiarum à pro-
 pri parocho fieri debet, neq; à quoquam,
 nisi ab ipso parocho vel ab ordinario licen-
 tia ad præfatam benedictionem faciendam
 alii sacerdoti cōcedi potest, quacumq; con-
 suetudine etiam immemorabili vel privile-
 gio non obstante, *d. c. i. §. præterea eadem sess.*
24. Sufficit parochus mulieris, quando in
 parochia mulieris contrahitur matrimo-
 nium, itidem parochus viri, quando
 in ejus parochia contrahitur, *Navar. in manu-
 ali d. c. 5. num. 144. in si. quia Concilium*
 Tridentinum requirit præsentiam parochi,
 & intelligentiam ad faciliorem matrimonii
 probationem, *Navar. conf. 11. de cland. despon-*
s. c. si quis divinis 30. quæst. 5. Car. Seraph. decif.
1093. num. 5. & ut in libro, quem
 apud se diligenter custodire debet, descri-
 bat conjugum & testium nomina, diemque
 & locum contracti matrimonii, *c. i. §. ba-*
beat sess. 24. de reform. matr. non voluntate
 aut authoritationem per potestatem
 quam habet in subditum; nam si parochus
 & testes adessent, etiam si parochus nullum
 verbum proferret, aut dissentiret, matrimo-
 nium valeret, *Card. Seraph. decif. 1093. num. 5.*
Cand. aureum de sacram matr. num. 22. in si. si
 autem abessent, nullum est matrimonium,

c. i. §. qui aliter quam præsente sess. 24. de re-
 for. matr. glos. in c. causam matrimonij in ver.
 solummodo de off. deleg. & ibi Pan. num. 6. l. co-
 ram ff. de ver. signif. l. diem proferre §. coram ff.
 de arbitr. ac posito quod requirat authorita-
 tionem, ea extra diocesim potest interponi
 l. emancipare ff. de adopt. & ibi Bald. Zab. in t.
 omnes in 5. not de pœnit. & remiss. per illum text.
 licet aliter sentiat *Navar. conf. 14. num. 3. &*
6. de cland. despons. voluntaria namque
jurisdic̄tio non circumscr̄bitur loco, §. serv̄
Instit. de libert. l. 2. ff. de off. procons. & leg. l. etiam
§. fin. in fine & l. apud proconsulem ff. de ma-
nū vind. §. præterea vers. nostra autem & ibi
gloss. in verb. magistratus Instit. quib. mod. vas.
pat. pot. sol. potestque quilibet parochus,
Franc. Marc. quæst. 505. par. 2. Vital. in clem. 1.
num. 3. & seqq. de privileg. vel alias sacerdos,
sive secularis ex generali, sive regularis ex
speciali proprii parochi licentia, clem. 1. de
privileg. matrimonio conjungere alterius
parochiæ conjuges & benedicere, arg. à
*cōtrario sensu c. i. §. qui aliter & §. si quis paro-
 chus sess. 24. de reform. matr. Card. Seraph. decif.*
1093. n. 3. Collect. in c. omnes n. 26. de pœnit. &
remiss. c. placuit de pœnit. dist. 6. & ibi Navar. n.
4. & seqq & n. 49 & seqq. latè. præmissis, vel si
 suspicio fit id malitiose impediti posse, post
 celebratū matrimonij ante illius consum-
 mationē, *c. i. §. quod si aliquando sess. 24. de ref.*
matr. factis tribus, in propriaparochia, de-
nunciationibus à proprio contrahentium
parocho, c. i. §. cui malo sess. 24. de ref. matr.
Pan. in c. fi. num. 7. de cland. despons. & ibi la-
tius Præpos. num. 7. quæ à Parochis remitti
 non possunt, *Navar. conf. 1. de cland. despons.*
 sed earum remissio relinquitur prudentiæ
 & judicio ordinarii *d. c. i. §. quod si aliquan-*
do, quia proprius parochus potest dare li-
centiam suo parochiano, ut recipiat sacra-
menta ab alio sacerdote, non expresso no-
 mine

mine parochi, aut sacerdotis: similiter dare licentiam alteri sacerdoti etiam religioso, non expresso nomine parochianorum, licet consultius sit quod fiat specificatio tam sacramentorum exhibendorum, quam etiam recipientis & ea conferentis, clem. i. in princ. & ibi post gloss. in ver. special. Can. de privil. prohibitio enim quæ sit parochianis, ut non recipient ab alio sacerdote, vel quæ sit aliis sacerdotibus etiam religiosis, ut non ministrarent sacramenta alienis parochianis processit favore ipsorum parochorum, igitur ipsi super hoc possunt licentiam impar-tiri, l. quod favore ff. de legib. Vital. in d. clem. i. num. 16. & seqq. Animadvertisendum est, quod aliud est dare licentiam, aliud dare commissione in alteri sacerdoti, pulchre Bald. in L falsus num. 18. & 19. in fin. & seqq. C. de furt. Vital. in d. clem. i. num. 18. Zab. in 23. quæst. nam quando dat licentiam, tunc ipse curatus non censeretur ministrare, sed solum alium sacerdotem ad hoc habilitare, ita quod habilitatus proprio nomine ministrat, non autem nomine licentiam dantis, Vital in d. clem. i. num. 18. Bald. in d. L falsus num. 19. in fin. de qua licentia præhabita potest quandoque probari, sicut ejus defensio potest quandoque allegari, arg. l. licet C. de procur. Dec. in c. quoniam contra nom. 227. & seqq. de probat. Cravet. cons. 108. in prim. statuerique super eo dicto parochiam, gloss. in d. clem. i. in ver. non habita, ac etiam presbyteri dicentis habere licentiam ab episcopo vel proprio parocho, Card. Seraph. decif. 1099. num. 3. Rebuff. in præf. lib. 1. tit. form. dimiss. litt. num. 36. Felin. in c. sicut post num. 27. vers. adde aliud exemplum de re jud. quia quilibet Sacerdos tunc ministrat jure proprio, ideoque inspicitur veritas non ejus opinio, §. si quis rem suam & ibi pulchre Faber instit. de legat. l. 2. ff. de ingen. manumi. & ibi

Bald. notat. l. inter omnes §. recte ff. de furt. nam jurisdictio acquiritur ignorantia, l. cum furiosus ff. de jud. Innoc. in c. prudentiam sub num. 9. de off. deleg. & in conditionibus juris sufficit sola existentia l. multum interff. de cond. & demonst. Quandoque dat commis-sionem alteri Sacerdoti ut ministret, tunc ipso Curatus censeretur ministrare l. ita au-tem §. gessisse ff. de adm. eur. & valet delega-tio, licet is cuius sit extra territorium com-mittentis, gloss. i. in fin. in l. eum qui ff. de juris. omn. Iud. & ibi Bal. sub num. 1. & Dd. c. pa-storalis & ibi gloss. in ver. nullam habeat potestatem & Can. de off. deleg. lac. in rubr. ff. de officiis ejus cu-mandata est jurisd. num. 7. sed hic oritur que-stio. An de commissione prius constare debeat, quam Sacra menta ministrantur, l. quaro ff. de eo qui protut. & ibi Bart. c. super eo & 2. & ibi post gloss. Can. de appell. & puto sufficere quandocunque de commissione constare, quia speciale est quod in his que sunt voluntariae jurisdictionis, vicarius pos-sit dare Vicarium, Archit. in c. perleciu num. 16. & 17. dist. 25. Pan. in c. 2. in ult. not. & in c. 3. in princ. de offic. archipres. Navar. cons. 13. num. 3. de clandes. de spons. in termini matrimo-nii gloss. in clem. i. in ver. presbyteri & ibi Pan. num. 9. & Can. de privileg. quodque quovis tempore etiam feriato possint exer-ceri l. 2. & l. actus C. de feriis, ac quovis in lo-co, etiam in ecclesiis, ac initinere ad thea-trum & balneum §. multis & §. seq. Instit. de libert. cum aliis supra allegati, & coram quibuslibet magistratibus, Authen. de defens. Civit. §. iusjurandum vers. sed neque proprias & ibi post gloss. in verb. & quidquid Dd. col. 3. etiam extraordinariis, l. etiam §. fi. in fine ff. de matr. vind. §. præterea vers. nostra autem & ibi gloss. in ver. vel magistratus & Dd. Instit. quib. mod. jur. pat. pos. sol. ergo etiam sufficit de facta delegatione quandocunque docere, argum.

argum. l. plures la. 2. ff. de vulg. & Pap. & ibi not. & quia in spiritualibus veritas præjudicat opinioni & jurisdictioni, Zab. in clem. 2. §. 1. in 5. quest. de pœnit. & remis. ac in matrimonialibus præfertur rei judicatae. c. loci §. hū ita 35. q. 9. c. fraternitatis frigid. & malef. & ibi Can. c. lator c. tenor. cum c. seq. de re jud. Si quis fæcerdos sive secularis sive regularis, alterius parochiæ sponsos sine licentia matrimonio conjungere, aut benedicare ausus fuerit, ipso jure tamdiu manet suspensus quamdiu ab Ordinatio ejus parochi, qui matrimonia interesse debebat, seu à quo benedictio suscipienda erat, absolvatur, d. c. 1. §. quod si quis sess. 24. jure decretalium per triennium ab officio suspendendus est c. cum inhibitio §. si. hoc tit. Quarto matrimonium dicitur clandestinum † quando contrahitur contra expressum interdictum presbyteri parochialis qui ex appaente probabili conjectura contra copulam contrahendam contractum nuptiarum inhibuit c. cum inhibitio in fine princ. hoc tit. & ibi Pan. & Can. Quinto matrimonium dicitur clandestinum, quando quis in uno loco accepit unam mulierem, † & ad alium locum eam transduxit, & ibi publicavit edicta quam constat in alio tertio loco emisisse professionem, arg. c. eos & ibi glos. in ver. affidata & ver. signamento de temp. ord. & qual. ord. in 6. l. qui contra C. de incess. & inut. nupt. & ibi Dd. Achil. decif. 1. hoc tit. Matrimonia occulte contracta † si personæ contrahentium voluerint publicare, quia super contractu matrimonii statur simplici verbo contrahentium. Bald. in l. eam quam num. 24. C. de fidei c. quod nobis qui fil. sint legit. nisi rationabilis causa consanguinitatis, c. horrendas 32. quest. 5. c. contradicimus 35. quest. 3. vel affinitas vel aliud c. super eo de eo qui cogn. consang. uxor. suæ vel sponsæ impedit, ab ec-

clesia recipienda sunt, & comprobanda tanquam à principio in ecclesiæ conspectu contracta, & filii, sive sint nati ante approbationem, sive postea sunt, legitimi, c. quod nobis & ibi Pan. num. 5. & Can. qui fil. sint legit. quia haec à principio valebant quoad Deum, licet non quoad ecclesiam, sed nunc demum quoad ecclesiam declarantur valere servata forma c. cum inhibitio hoc tit. vel c. 1. sess. 24. de refor. matr. c. 2. & ibi Pan. num. 3. 4. & 5. hoc tit. nisi ex causa episcopus, ac quilibet ordinarius habens jura episcopalalia, Navar. conf. 2. de clandest. spons. non inferior Prælatus dispensaverit super denunciationibus & aliis solemnitatibus, Boich. in c. cum inhibitio num. 11. & 12. & seqq. hoc tit. quod si post approbationem † contra matrimonium probetur impedimentum dirimens, tunc geniti post approbationem sunt legitimi, sed antea geniti non sunt legitimi, glos. in c. quod nobis qui fil. sint legit. & ibi Pan. in fin. quia soboles suscepta ex clandestino matrimonio prorsus est illegitima drecto impedimento. c. fin. §. si quis hoc tit. §. si adversus instit. de nupt. facit lex Paulus ff. de st. ut. hom.

Desponsa duorum.

Titulus IV.

SUMMARI A.

1. Fides duobus modis dicitur, fides pactionis quando aliquis promittit alicui fidem, quod eam ducet sive contrahit sponsalia de futuro.
2. Fides consensus est, quando mutuo se concedit unus alteri & mutuo se suscipiunt sive contrahunt sponsalia de presenti.
3. Dans fidem consensus successive duabus teneatur adhædere prima.

C

4 Si